

3. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. — 2-е изд., испр. и доп. / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2004. — 320 с.

Коткова І. О.,
науковий керівник — **Мискіна О. О.,**
ст. викладач кафедри податкової і митної справи,
НУДПСУ, м. Ірпінь

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В АПК

Неодмінною умовою прискореного розвитку сільського господарства та подолання кризових явищ є активізація інвестиційної діяльності, нарощування виробничого потенціалу галузі, впровадження досягнень науково-технічного прогресу, перехід до інноваційного шляху розвитку. Багаторічним досвідом доведено, що підвищення рівня інвестиційного забезпечення сільського господарства сприяє нарощуванню обсягів виробництва, зростанню результативності галузі, зміцненню продовольчої безпеки країни, а також розв'язанню соціальних проблем на селі.

Вагомий внесок у дослідження проблеми інвестиційного забезпечення аграрної економіки належить вітчизняним ученим економістам, серед яких Андрущенко В. В., Мискіна О. О., Мазур Н. А., Коваль О. М., Васильчук І. А. Водночас оцінка впливу процесів нагромадження капіталу на розвиток сільського господарства потребує подальшого вивчення.

Виняткове значення для розширення аграрного виробництва набуває проблема інвестиційного забезпечення сільського господарства як на регіональному, так і на макрорівні [1].

Агропромисловий комплекс країни являє собою сукупність взаємозв'язаних галузей і підгалузей промисловості, сільського господарства, обслуговування і обігу, що здійснюють свою діяльність на основі міжгалузевих зв'язків у сфері виробництва, перевезення, обробки, зберігання, переробки і реалізації сільськогосподарської продукції.

Ефективність його функціонування забезпечується створенням оптимальних інтегрованих організаційно-правових формувань, раціональним використанням ресурсного потенціалу, обґрунтованими міжгалузевими економічними відносинами, надійною державною підтримкою сільськогосподарського виробництва.

Економічний аналіз функціонування АПК показує, що Україна відноситься до країн з найнижчим рівнем державної підтримки умов відтворення у сільському господарстві з розрахунку на 1 га ріллі.

Значна частина працездатного населення витісняється з сільськогосподарських підприємств в особисті селянські господарства. Посилюються безробіття та міграційні процеси. За межею бідності перебуває 17,1 % сільських домогосподарств, частка селян з доходами нижче прожиткового мінімуму складає 42,7 %. Рівень оплати праці у сільському господарстві на 40 % нижчий середнього по економіці. У 14 тис. сільських населених пунктів (49 %) відсутні будь-які виробничо-управлінські підрозділи. Інвестиції на розвиток соціальної сфери села становлять лише 7,6 млрд грн/рік, що набагато нижче потреби в них [2].

Відсутність в Україні повноцінного ринку землі та низькі темпи інтеграції країни в європейські ринки поки що не дали змоги нашим аграріям повною мірою відчутти на собі привабливість співпраці з іноземними компаніями. Проте слід визнати, що з кожним роком дедалі більше українських компаній виводять свою продукцію на ринок ЄС і більше іноземних інвестицій надходить в українські переробні підприємства або у вирощування зернових і олійних. При цьому основними іноземними інвесторами в сільське господарство є Кіпр, Великобританія та США, в харчову промисловість — Нідерланди, Швеція і Кіпр (за даними першого півріччя 2008 року). По-перше, сільське господарство — це цілковита відсутність фінансового управління. У розпорядженні сільгосппідприємств немає грошей — є лише врожай. Державна допомога надавалася переважно у вигляді пільг і прихованих дотацій і не стимулювала появу навичок фінансового управління: грошей у руках аграріїв як не було, так і немає. Найчастіше це — джерело нездатності сільгосппідприємств впевнено працювати на фінансовому ринку, залучати інвестиції, використовувати сучасні фінансові інструменти зростання. За нинішнього режиму фінансової допомоги годі говорити про розвиток управлінських технологій галузі. Потрібно визнати: єдине поки що джерело цих технологій — сторонні інвестиції. По-друге — неконкурентоспроможне, бо не є промисловим. Українські сільгосппідприємства (в переважній більшості) готові нагодувати українців кожного окремо, але не готові до співпраці з великими переробними компаніями — вони орієнтовані на «стихийні» ринки для домашніх господарств, але не виробляють промислові партії сільгосппродукції (здебільшого це стосується тваринницької галузі). Тим са-

ним підривається конкурентоспроможність української переробки [3].

Отже, для залучення інвестицій в агропромисловий комплекс необхідно: залучити зовнішні інвестиції для розширення аграрного виробництва на інноваційній основі; оптимізація ефективності використання наявних продуктивних сил і виробничих відносин галузі; вдосконалення державної інвестиційної політики особливо в умовах циклічності розвитку економіки.

Список використаних джерел

1. *Кожем'якіна М. Ю.* Інвестиційне забезпечення як основа розвитку аграрної економіки України // Економіка АПК. — 2009. — №12. — С. 68–73.
2. *Петришина Н. С., Васильчук І. А.* Агропромисловий комплекс України: проблеми та перспективи розвитку // Наука й економіка. — 2011. — № 2. — С. 109–114.
3. *Мазур Н. А.* Проблеми і перспективи інвестицій в АПК України // Економіка АПК. — 2009. — №4. — С. 73–77.

Левочко А.О.,
науковий керівник — **Єранкін О.О.,** д.е.н., професор,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ НАССР

Застаріла система управління безпекою харчової продукції обмежує потенціал агробізнесу України, перешкоджаючи експорту та інвестиціям. Харчова промисловість потребує особливої уваги в управлінні якістю через те, що від її якості та безпеки залежать не тільки конкурентні позиції підприємства на ринку, її імідж і прибуток, але і здоров'я населення.

НАССР (система аналізу ризиків та контролю (регулювання) у критичних точках) — система для ідентифікації, оцінки, аналізу та контролю ризиків, що є важливими для безпечності харчових продуктів [1].

Використання системи НАССР у рамках харчової промисловості може виконувати коригувальні або попереджувальні функ-